

Suunnitelma opiskelijan suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Lukiolain 7. Luvun 40 §:n ja Oppilas- ja opiskelijahuoltolain 2-3 §:n nojalla lukion opiskelijalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Koulutuksen järjestäjän on laadittava suunnitelma opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä. Suunnitelma on toimeenpantava ja sen noudattamista ja toteutumista on valvottava. Suunnitelman tarkoitus on turvata jokaiselle opiskelijalle turvaton ja häiriötön opiskeluympäristö.

1. Väkivalta (Lukiolaki 40 § ja 41 §)

Koulu yhteisössä ei sallita väkivaltaista käyttäytymistä. Uhkaavasti tai väkivaltaisesti käyttäytyvää opiskelijaa kohtaan voidaan kohdistaa tarvittavat laissa määritellyt kurinpitotoimet (Suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista). Väkivaltaisesti käyttäytyvä opiskelija määrätään poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokkahuoneesta tai muusta tilasta tai oppilaitoksen järjestämästä tilaisuudesta. Opiskelijan osallistuminen opetukseen voidaan evätä enintään kolmen työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen opiskelijan tai oppilaitoksessa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii opiskelijan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti opiskelijan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi.

2. Kiusaaminen ja häirintä

Kiusaaminen on voi olla henkistä tai fyysistä väkivaltaa. Kiusaamisen esiintyminen voi olla hyvin monimuotoista ja se voi tapahtua myös sosiaalisen median kautta. Kiusaaminen voi esiintyä siten, että ulkopuolisen on kiusaamista vaikea havaita. Seksuaalinen häirintä, syrjintä tai rasismi ovat myös kiusaamista. Haapajärven lukiossa kiusaamistapauksiin puututaan välittömästi, mikäli kiusaamistapaus tulee ilmi ja tietoon. Jokaisen koulu yhteisöön kuuluvan tulisi huolehtia, että kaikki mahdolliset kiusaamistapaukset tulisivat ilmi.

Opiskelijoiden välisissä kiusaamistapauksissa tieto annetaan ryhmänohjaajalle, opettajalle tai rehtorille. Kaikkia tapauksen osapuolia kuullaan yksilöllisesti ja huolehditaan, että jokaisen näkökulma tulee esiin. Alaikäisten tapauksissa otetaan yhteys myös huoltajiin. Jatkotoimenpiteenä voi olla ryhmäkeskustelu. Kaikissa tapauksissa tavoitellaan tilannetta, että asia sovitaan yhdessä. Mikäli kiusaaminen tai häirintä ei lopu, otetaan käyttöön koulun rangaistuskeinot ja tarpeen vaatiessa pyydetään apua koulun ulkopuolisilta viranomaisilta.

Kiusaamista voi tapahtua myös ryhmätasolla. Ilmitulleeseen ryhmäkiusaamistapaukseen puututaan myös välittömästi. Asian selvittäminen pyritään hoitamaan sekä ryhmän että yksilöiden tasolla tilanteen vaatimassa laajuudessa. Kiusaamista voidaan käsitellä yleisellä tasolla niin, ettei asianosaisten opiskelijoiden nimiä tuoda esiin.

Koulun arkityössä pyritään suhtautumaan kaikkiin mahdollisiin epäkohtiin ennaltaehkäisevästi. Ryhmänohjaustuokioissa, tutortoiminnassa, opiskelijakunnan toiminnassa ja koulun lukuvuoden tapahtumissa tavoitteena on hyvän yhteishengen kehittäminen ja kiusaamisen vastainen toiminta. Jokaisen lukuvuoden alussa käydään kaikissa ryhmissä ryhmänohjaajan johdolla läpi opetussuunnitelman luku Opiskeluhuollosta liitteineen ja tutustutaan lukion tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaan. Lisäksi jokainen lukion ryhmä tutustuu ja keskustelee Haapajärven lukion järjestyssäännöistä. Lukion järjestyssäännöt on laadittu yhteistyössä koulun henkilökunnan ja opiskelijoiden kanssa, ja niitä päivitetään tarvittaessa. Lukion opiskelijakunnan hallitus tekee yhteistyötä järjestyssääntöjen ja muiden yhteissuunnittelua vaativien asioiden tiimoilta samoissa tiloissa toimivan JEDUn Liiketalouden opiskelijakunnan hallituksen kanssa.

Jokaisen lukioyhteisössä työskentelevän ja yhteisöön kuuluvan henkilön velvollisuutena on välittömästi puuttua asiaan, mikäli hän havaitsee väkivaltaa, kiusaamista tai häirintää. Tapaukset hoidetaan vaadittuja jatkotoimenpiteitä käyttäen ja käytetään tarpeen vaatiessa koulun kurinpitotoimia (Suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menetelmätapauksista). Tarvittaessa tehdään yhteistyötä sosiaaliviranomaisten, terveydenhuollon tai poliisin kanssa. Vakavissa tapauksissa otetaan välittömästi yhteyttä poliisiin.

Lukion opiskeluhuoltoryhmä vastaa suunnitelman toteutumisen seurannasta ja tarvittaessa sen päivittämisestä. Opiskelijat vastaavat vähintään kaksi kertaa lukuvuodessa kyselyihin, joissa käsitellään myös väkivaltaan, kiusaamiseen ja häirintään liittyviä asioita. Tämän lisäksi opiskeluhuoltoryhmä käsittelee THL:n valtakunnallisen Kouluterveyskyselyn tulokset. Mikäli tilanne vaatii, opiskeluhuoltoryhmä arvioi suunnitelman uudelleen ja ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin.